

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות ז.

ז.

עין משפט
נר מצוה

עא א ב ג מיי פ"א
מז' אשת הלכה ז
טו"ע א"ש סו סוף
פא:
ד מיי פ"ט סה ה' ח
סמג עשין ממ ולאין
פא טו"ע א"ש ס' קא
סוף פא:
ב ה מיי סה ה' ז
טו"ע סה סוף ח:

(א) נ"י מוק' סנהדרין ע"ז:
ד"ה סמוך לפקון וכו',
(ב) [תוספתא פ"ט,
[תוספתא ח]: בערות מ:
חולין קל"ג: (ד) שבעות
מ"ח, (ה) [תלמוד ז"ר] ל:
ערבין ז' א'; (ז) [ז"ב קטו],
(ח) [שבת ז' ע"ג], (ט) [ז"ב
לשגגל או [תענית],
(טו) מכלל עד סוף העמק,
מסוף' יצוה שמעון,

תוספות ר"ד

מפקא וכו'. בהא ליכא
למיחש דבמקום שאין
כותבין כתובה פסקין
אלא על גבאי ב"ד סומכין
ובצ"כ פורעה וכותבין
לו שובר אבל במקום
שכותבין ואומר אברה
כתובתי לעולם לא גביא
רזיה דקדמה לה שמואל
אמר אף במקום שכותבין
כתובה ובגון שכתובה
רזיה שאברהם אבל בלא
רזיה אינה גובה שאין
כותבין שובר ופי' המורה
ש"מ זה יאכל הלוואה היא
כ"ב וק"ל כמ"ד שאין
כ"ש לפי שנמצא שומר
שובר מן העכברים וגם
ר"י ז"ל כתב הוא מתני'
אוקמי שמואל במקום
שא"כ והל' כותביה וכך
פסק גם ר"ח ז"ל ואינו
ג"ל דהא בגט פשוט
פסקין הל' כ"ש ואמר'
החם ולא היה אפילו
אכולה נמי כותבין וכו'
עד מתקין לה אבי ואלא
מאי [כ"ש] אבד שובר
לה של זה יאכל הלוואה
א"ל רבא אין עבד לה
לאיש מלוה ורב ושמואל
הוא שד"ל שאין כ"ש לפי
מה דסביר אינהו מוקמינן
מתני' דלא תשעמינה
דכ"ש וכן דלית הנה
כוותיהו אתי לן לאוקמי
מתני' אפילו במקום
שכותבין כתובה והיא
טענה אבד שטר כתובה
וכו' (והרב חולק בין
כתובה למלוה דלכתובה
אין כ"ש ולמלוה כ"ש)
א"ר בין במקום שכותבין
כתובה בין במקום שאין
כותבין גט גובה ע"כ
כתובה גובה תוספת. פי'
דקסבר רב דוקא מו"מ
כתובה וכל גובה בלא
כתובה וכל מצי למטען
פרטיה וגובה דקמינה
עיקר קאמר לו תוספת
וכי מפקא כתובה בלא גט
תוספת גובה ולי עיקר
הדין שכתובה שמה גובה ע"כ
הגט ואין הבעל צריך
שובר דאין לחוש מעתה
לכלום ושמואל פליג עליה
ואמר דבגט גובה הכל
אפי' תוספת דכתובה
דימי לכל מילי ותוספת
גישתם מהם מנה דיע לכל
השנים כמה היא התוספת
גובה התוספת בלא כתובה
וק"ל הל' כשמואל בימי
הלכה אבא שבי שובר
כתובה גובה מן הארבע
בין כתובה בין תוספת
הידוע בעיר ולא הייתי
לפרעון מיהו לא גביא
אלא בשבועה כתיב כל
הבא ליפרע מניי שהרי

אם גט קודם לכתובה גובה שתי כתובות
כתובה קודמת לגט אינה גובה אלא כתובה
אחת שהמגרש את אשתו והחזירה על מנת
כתובה הראשונה החזירה: **מתני'** א"כ קטן
שהשיאו אביו כתובתה אשתו עמו כתובתה
קיימה יגד שנתגיירה אשתו עמו כתובתה
קיימת שעל מנת כן קיימה: **גמ'** אמר רב
הונא לא שנו יאלא מנה מאתים אבל תוספת
אין לה ורב יהודה אמר אפי' תוספת יש לה
מיתבי א חידשו נוטלת מה שחידשו חידשו
אין לא חידשו לא אימא אף מה שחידשו
לא חידשו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה
תיבתא דרב יהודה רב יהודה א מתניתין
אטעיתיה הוא סבר כתובתה קיימת אכולה
מילתא קאי ולא היא אעיקר כתובה קאי:

הדרן עלך הכותב

מי שהיה נשוי ורשע הראשונה.
אם ממו נשוי אחריו
עד שלא הספיקו לגבות: **נשא ראשונה**
ומסה. צמיו נשא שניה ומת הוא
וירשתי הראשונה צמיו ותוצעין כתובת
בנין דכרין כמו ששנינו (לעיל דף נב):
בנין דכרין דיהוין ליכי מינאי כו' או
רוזים לחלוק ירושת אציהס: **שניה**
ווירשתי קודמין. שהיא בעלת חוב אצל
ראשונים צמיו לירש את אציהן דהא
איןו יתרון מן לפיכך פורעין את
החוב תחילה והשאר ירושה: **גמ'**
מדיקמיני נישא דקודמין ולא קמיני
כו'. ועל כרחך כשאין שם אלא
כדי כתובה אחת קאמר דאי לא מאי
נפקא מינה דקודמת: **ש"מ.** קודמת
לכתמילה אצל אס קדמה שניה
ותפסה לא מפקינן מינה: לגמרי.
שאין לשניה כלום: **דקדמין נן קודם**
לגט. דעל כרחק קודם לגמרי הוא:
אידי. ועל למימי סיפא שניה
ווירשתי לישא דקודמין ולא שייך
למימי זה אס קודמו ותפסו אין
מוציאין מידם דהא ודאי מוציאין אס
תפסו והחזיקו צקרקע דהא נכסי
אשתעבוד לטער דבעל חוב:
נשא

הדרן עלך הכותב לאשתו

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת הראשונה
קודמת לשניה וירשתי הראשונה
קודמין לירשתי שניה וישא את הראשונה
ומתה נשא שניה ומת הוא וירשתי
קודמין לירשתי הראשונה: **גמ'** מדקתני
הראשונה קודמת לשניה ולא קתני הראשונה
יש לה והשניה אין לה מכלל דאי קדמה
שניה ותפסה לא מפקינן מינה שמע מינה
בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה
גבה לעולם אימא לך מה שגבה לא גבה
ומאי קודמת לגמרי קתני כדתנן **בן קודם**
לבת איכא דאמרי מדלא קתני אם קדמה
לבת מכלל דאי קדמה שניה ותפסה מפקינן מינה
שמע מינה בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה
מה שגבה גבה: **אידי** וירשתי קודמין לירשתי הראשונה
נשא

לראשונה נמי יאלא משום דהיינו נמי כפי אשר תשיג ידו שלא היה לו יותר שכבר נתן לשניה ומה שגבה גבה וה"ה אחת לשניה וארבע
לראשונה ומ"מ חיוני הסם דלמרי צע"מ מאוחר שקדם וגבה מה שגבה גבה וע"ג דלא שייך הסם נעילת דלת ולקמן פריך לה ר"ח
אהא דמסקי' בשליה פירקין דמה שגבה לא גבה לכו"ע והסם למרינן מה שגבה גבה ומיכך דגבי הקדש ודאי מה שגבה גבה דאין
לחוש הואיל והכל הקדש עוד מיכך דהסם צמטלטלין לפיכך מה שגבה גבה אצל במקרקעי מה שגבה לא גבה והא דלמרי בשליה המניח
את הכד (ב"ק דף ג' וס) קדמו בעלי חובות והגביהו צין חוב שלל הויק צין הויק עד שלא חז לא עשו ולא כלום ופריך צלמלא
הויק עד שלא חז ניזקין קדמו אלל חוב עד שלא הויק צמל חוב קדם וקדים וגבה שטרך שגבה בעל חוב
מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה וע"ג דהסם צמטלטלי מיירי לא קשיא מידי דשור תס שמויק במקרקעי דמי וגבה הסם דלית
ליה קלא שיקן דנגח תורא נגחנא קרו ליה וכענין זה היה רגיל רבינו תס לפרש שמע מינה מה שגבה גבה ממטלטלי לכלל הפחות
צמטלטלי אית לן לאוקמא ומוקמינן מתימין כר"מ דלמרי מטלטלי משמעדי לכתובה והא דמתמה עלה הש"ס דמסיק נמי שמע מינה
מה שגבה לא גבה היינו נמי בכתובה דוקא וצבעל חוב דלדעתא דמי לא נחית לקנות שעבודא אצל צמטלטלין דלוקח דלדעתא דמי
מטלטלי נחת דינא הוא דלמרינן דאין יכול להוציא מידם והא דבעו לאסוקי נמי לקמן פלוגמא דבן ננס ורענן צבעל חוב מאוחר שקדם
וגבה הוי נמי צמטלטלי אצל במקרקעי לא לימא שום תנא מה שגבה גבה וירכיא לנימרי השתא דהא דלמרי לקמן לכו"ל עלמא מה
דפרישטו ועוד יש לו וימנר דבערין מלוה על פה הלכך גבה מה שגבה גבה וקסבר מלוה הכתובה צמורה לאו ככתובה צמורה ודאי ודאי ודאי
רבינו תס ומתירין זה ולרבי מאיר מטלטלי מימני לא משמעדי צמורה כמו שהוכחמי בשליה האשה שגבלו (לעיל פא: ד"ה ר"ח) ומפרש ר"ת
הך סוגיא במקרקעי וה"ק ש"מ מה שגבה גבה ואמי הך סתמא כבן ננס דמסיק שמואל לקמן דפלוגמתייהו צבעל חוב מאוחר שקדם
וע"ג דטריף מן הלכות צבעל חוב שאני דפרישטו לעיל כדי שלא תנעול דלת ולי נראה כמירואו הראשון דצמטלטלי איירי הכא ואמיא
כרבי טרפון דלמרי לעיל (דף פד.) מי שמת והניח מלוה או פקדון ציד אחרים ר' טרפון אומר יתן לכושל שבהו מיהו ק"ק לאיכא
דלמרי דמסיק שמע מינה מה שגבה לא גבה היי שמע מינה דלמרי ממני במקרקעי לכו"ל עלמא לא גבה: **מדלא קתני אם קדמה**
שניה ותפסה אין מוציאין מידה מב"ב כו'. תימה לי אדרבה אימא איפכא מדלא קמיני קדמה שניה ותפסה מוציאין מידה מכלל דאי קדמה
שניה ותפסה אין מוציאין מידה ואומר רבי דטפי הו"ל למימי אין מוציאין כדי שלא תטעה לפרש קודמת לגמרי דומיא דסיפא:
הא

היה עמו. ודוקא אם כתב קודם בקטנותו אבל אם כנסה כתובה ולא כתב לה עכשיו כשהגדיל וקיימה אין לה אלא כתובה
מנה כבעולה ש"ל כאן ע"ד כתובה הא' קיימה שהרי לא כתב לה: גר שנתגייר אשתו עמו כגון עובד כוכבים שנשא
בת ישראל ובניו כתב לה כתובה ועכשיו נתגייר וקיימה כתובתה קיימת ואע"פ שכל מה שכתב לה בניו אין
כלום שע"מ כן קיימה ואם לא כתב לה כתובה בניו ועכשיו שנתגייר וקיימה א"ל אלא מנה כבעולה ודוקא אם
נשא בת ישראל שהיא בת כתובה אמרי' כתובתה קיימת שע"מ כן קיימה אבל אם נשא ועודת כוכבים בניו וכתב לה
כתובה ונתגיירו שניהן אין לה כתובה אלא מנה שאין כתובה לעובדת כוכבים וכל מ"ש לה בניו והכל הוא בשל:
כתובות ונת' א' אינה גובה אלא כתובה אחת אלא אם באי גביא א"ב בהאי. פי' לא קמיני אין לה [אלא]
כתובה אחרונה אינה גובה אלא א' ומשמע באינה שחתפן גובה או בא' או ב' לימא תתייבחת דר"ג דאמר
ר"ג ב' שטרות היוצאין מה אחר זה בשל שתי כתובות וליכא לאוקמיא בדרכתא לה דאי כתב
בז"ז בשל שא"פ. פי' ואינו טורף אלא מומן ב' דכיון דכתב לה לשרא כהניא אחול' לשיבועי דקמא דקאמרי'
כפי נערה שמתפתה. והמורה פי' שני שטרות על הלוואה א' או על מנה א' ואינו נ"ל דאי בשרא הלוואה גובה וחזור
בגדי דשמואל ולי חזור ולי מיתוקמא א"ב כהניא גילה שכתובה וליכא לאוקמיא בדרכתא ופי' דמכילין

תוספות ר"ד

מפקא וכו'. בהא ליכא
למיחש דבמקום שאין
כותבין כתובה פסקין
אלא על גבאי ב"ד סומכין
ובצ"כ פורעה וכותבין
לו שובר אבל במקום
שכותבין ואומר אברה
כתובתי לעולם לא גביא
רזיה דקדמה לה שמואל
אמר אף במקום שכותבין
כתובה ובגון שכתובה
רזיה שאברהם אבל בלא
רזיה אינה גובה שאין
כותבין שובר ופי' המורה
ש"מ זה יאכל הלוואה היא
כ"ב וק"ל כמ"ד שאין
כ"ש לפי שנמצא שומר
שובר מן העכברים וגם
ר"י ז"ל כתב הוא מתני'
אוקמי שמואל במקום
שא"כ והל' כותביה וכך
פסק גם ר"ח ז"ל ואינו
ג"ל דהא בגט פשוט
פסקין הל' כ"ש ואמר'
החם ולא היה אפילו
אכולה נמי כותבין וכו'
עד מתקין לה אבי ואלא
מאי [כ"ש] אבד שובר
לה של זה יאכל הלוואה
א"ל רבא אין עבד לה
לאיש מלוה ורב ושמואל
הוא שד"ל שאין כ"ש לפי
מה דסביר אינהו מוקמינן
מתני' דלא תשעמינה
דכ"ש וכן דלית הנה
כוותיהו אתי לן לאוקמי
מתני' אפילו במקום
שכותבין כתובה והיא
טענה אבד שטר כתובה
וכו' (והרב חולק בין
כתובה למלוה דלכתובה
אין כ"ש ולמלוה כ"ש)
א"ר בין במקום שכותבין
כתובה בין במקום שאין
כותבין גט גובה ע"כ
כתובה גובה תוספת. פי'
דקסבר רב דוקא מו"מ
כתובה וכל גובה בלא
כתובה וכל מצי למטען
פרטיה וגובה דקמינה
עיקר קאמר לו תוספת
וכי מפקא כתובה בלא גט
תוספת גובה ולי עיקר
הדין שכתובה שמה גובה ע"כ
הגט ואין הבעל צריך
שובר דאין לחוש מעתה
לכלום ושמואל פליג עליה
ואמר דבגט גובה הכל
אפי' תוספת דכתובה
דימי לכל מילי ותוספת
גישתם מהם מנה דיע לכל
השנים כמה היא התוספת
גובה התוספת בלא כתובה
וק"ל הל' כשמואל בימי
הלכה אבא שבי שובר
כתובה גובה מן הארבע
בין כתובה בין תוספת
הידוע בעיר ולא הייתי
לפרעון מיהו לא גביא
אלא בשבועה כתיב כל
הבא ליפרע מניי שהרי